

Rolnummer 5255
Arrest nr. 150/2012 van 13 december 2012

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 2262bis, § 1, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door het Hof van Beroep te Bergen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, voorzitter M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van rechter J.-P. Snappe,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 21 november 2011 in zake Jean-Jacques Cornillie tegen Annick De Block en Paul Paternoster, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 24 november 2011, heeft het Hof van Beroep te Bergen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden het eerste en het tweede lid van paragraaf 1 van artikel 2262*bis* van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij een onverantwoorde discriminatie in het leven roepen tussen :

- het slachtoffer dat het herstel vordert van de schade die door een contractuele fout werd berokkend,
- en het slachtoffer dat het herstel vordert van de schade die door een buitencontractuele fout werd berokkend ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Jean-Jacques Cornillie, wonende te 5640 Mettet, rue Saint-Roch 59;
- Paul Paternoster, wonende te 6280 Gerpinnes, Allée des Cerisiers 9;
- de Ministerraad.

Jean-Jacques Cornillie heeft een memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 11 oktober 2012 :

- is verschenen : Mr. S. Depré, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en A. Alen verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Op 29 juni 1984 treden Jean-Jacques Cornillie, appellant voor de verwijzende rechter, en Annick De Block, geïntimeerde voor de verwijzende rechter, in het huwelijk. Op 17 augustus 1988 verwerven zij een onroerend goed in Biesme. Hun notaris is Paul Paternoster, tweede geïntimeerde voor de verwijzende rechter.

Op 26 februari 1997 staan zij de inschrijving toe van een hypotheek op het gemeenschappelijk onroerend goed, ten gunste van het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet (hierna : CBHK), om een lening te waarborgen die wordt toegekend aan een neef van de eerste geïntimeerde voor de verwijzende rechter.

In 1999 scheidten de echtgenoten door onderlinge toestemming. Hun aan de echtscheiding voorafgaande overeenkomst wijst het gemeenschappelijk onroerend goed toe aan de appellant voor de verwijzende rechter. De notariële akte vermeldt slechts één hypotheek ten laste van het onroerend goed, tot zekerheid van de terugbetaling van de lening die werd toegekend voor de verwerving ervan. De akte geeft eveneens aan dat de appellant voor de verwijzende rechter aan de eerste geïntimeerde een forfaitaire transactiesom moet betalen binnen twee maanden na de overschrijving van de echtscheiding, met dien verstande dat, zodra die termijn is verstreken en ongeacht de reden van de vertraging, de opleg zal worden vermeerderd met een verwijlrent van 10 pct. per jaar, onverminderd het recht van opeisbaarheid.

Ten slotte verbindt de appellant voor de verwijzende rechter zich ertoe de terugbetaling ten laste te nemen van de lening die is aangegaan bij de instelling die het krediet heeft toegekend voor de verwerving van het gemeenschappelijk goed.

De authentieke akte waarbij die transacties worden bekrachtigd, wordt voor notaris Paternoster verleden, en het vonnis waarbij de echtscheiding wordt uitgesproken, wordt op 12 augustus 1999 overgeschreven.

De appellant voor de verwijzende rechter betaalt de geïntimeerde de opleg niet omdat de tweede hypotheek die ten gunste van het CBHK werd verleend, pas zou zijn vermeld toen hij stappen ondernam om een nieuwe hypothecaire lening te verkrijgen voor het betalen van de opleg. Die hypotheek verhinderde hem echter een lening aan te vragen.

De echtgenoten ondernemen stappen om de hypotheek op te heffen, en de woning wordt in juni 2006 verkocht. De opleg wordt datzelfde jaar betaald en er worden verwijlrenten geconsigneerd bij de notaris die de verkoopakte heeft opgemaakt.

In januari 2009 dagvaardt de appellant voor de verwijzende rechter de geïntimeerden om de eerste te horen veroordelen tot het vrijmaken van het bedrag van de intresten op de opleg en vraagt hij, in ondergeschikte orde, dat notaris Paternoster ertoe zou worden veroordeeld borg te staan voor elk bedrag dat hij aan de eerste geïntimeerde voor de verwijzende rechter verschuldigd zou zijn als verwijlrenten op de betaling van de opleg.

De appellant voor de verwijzende rechter verwijt de geïntimeerde notaris zijn beroepsverplichtingen niet te zijn nagekomen door verkeerdelijk te vermelden dat het goed slechts met één hypotheekinschrijving was belast en door geen melding te maken van die welke was gedaan tot zekerheid van de door het CBHK toegestane lening.

De eerste rechter is van mening dat het geschil betrekking heeft op de contractuele aansprakelijkheid van de notaris. Het Hof van Beroep oordeelt echter dat zij, met toepassing van twee arresten van het Hof van Cassatie, moet worden beschouwd als buitencontractueel. De betrokken notaris leidt eruit af dat de tegen hem ingestelde vordering verjaard is met toepassing van artikel 2262*bis*, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. Notaris Paternoster, tweede geïntimeerde voor de verwijzende rechter, preciseert in de eerste plaats dat het Hof zich in zijn arresten nrs. 137/2001 van 30 oktober 2001, 99/2006 van 14 juni 2006 en 33/2008 van 28 februari 2008 reeds heeft moeten buigen over een kwestie die aanleunt bij die waarover de verwijzende rechter het Hof ondervraagt. Hij verwijst naar de parlementaire voorbereiding van de wet van 10 juni 1998 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de verjaring om aan te tonen dat de twee categorieën van slachtoffers die in de vraag in het geding zijn, niet vergelijkbaar zouden zijn omdat toen is gewezen op het verschil tussen de twee aansprakelijkheidsregelingen.

A.1.2. Hij voegt eraan toe dat uit de memorie van toelichting van de voormelde wet blijkt dat de verjaringsregeling inzake aansprakelijkheidsvorderingen voortvloeit uit het arrest van het Hof nr. 25/95 van 21 maart 1995, waarop de wetgever heeft willen reageren door alle persoonlijke rechtsvorderingen te

onderwerpen aan een verkorte verjaringstermijn van tien jaar, zonder dat hij evenwel de intentie had de wetgeving inzake verjaring integraal te herzien.

De Commissie voor het strafprocesrecht, waarvan het advies werd gevraagd naar aanleiding van de arresten van het Hof, had aanbevolen te voorzien in één absolute verjaringstermijn voor alle vorderingen tot vergoeding van schade die voortvloeit uit een aquiliaanse fout, ongeacht of deze een misdrijf vormt. De vordering tot vergoeding van schade veroorzaakt door een buitencontractuele fout werd uiteindelijk aan een dubbele verjaringstermijn onderworpen, van vijf jaar vanaf het ogenblik waarop het slachtoffer van de fout kennis krijgt van zijn schade en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon, en in ieder geval twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop de fout is begaan. De termijn van vijf jaar zou zijn oorsprong dus vinden in de verjaringstermijn die was vastgelegd bij artikel 26 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, en in artikel 34, § 1, derde lid, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, dat de verjaring van de rechtstreekse vordering van het slachtoffer tegen de verzekeraar van de aansprakelijke op die termijn vaststelt.

A.1.3. Rekening houdend met het feit dat de genomen maatregel zou beantwoorden aan het nagestreefde doel doordat hij een redelijk en evenredig evenwicht tussen de in het geding zijnde rechten waarborgt, zou, volgens de geïntimeerde voor de verwijzende rechter, de vraag die aan het Hof is gesteld ontkennend moeten worden beantwoord.

A.2. De appellante voor de verwijzende rechter vermeldt het arrest van het Hof nr. 25/95 van 21 maart 1995 en het feit dat de wetgever de dertigjarige termijn heeft teruggebracht tot tien jaar bij de wet van 10 juni 1998, zonder evenwel het verschil in behandeling te verantwoorden dat blijft bestaan tussen de verjaringstermijn die geldt voor contractuele vorderingen en die welke geldt voor buitencontractuele vorderingen. Hij citeert de rechtsleer die zou hebben geoordeeld dat de door de wetgever aangevoerde redenen weinig overtuigend zijn.

A.3.1. De Ministerraad verwijst in zijn memorie naar de rechtsleer die unaniem zou wijzen op het gebrek aan vergelijkbaarheid tussen, enerzijds, de regeling van de contractuele aansprakelijkheid en, anderzijds, die van de buitencontractuele aansprakelijkheid. Dat gebrek aan vergelijkbaarheid zou eveneens zijn onderstreept door de wetgever van 1998, toen hij artikel 2262*bis* in het Burgerlijk Wetboek heeft ingevoegd.

De Ministerraad vraagt dus te besluiten tot de niet-vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën. Die niet-vergelijkbaarheid zou des te duidelijker zijn na onderzoek van het specifieke geval van de bodemzaak.

De Ministerraad onderstreept het verschil in activiteit van een notaris bij het opstellen van authentieke dan wel onderhandse akten, om de vergelijkbaarheid van slachtoffers van een contractuele dan wel van een buitencontractuele fout van een notaris uit te sluiten. Dat standpunt zou door het Hof van Cassatie zijn bevestigd in zijn arresten van 24 september 2004 en 23 oktober 2008.

De Ministerraad benadrukt dat, bij een authentieke akte, de notaris geen enkele autonomie heeft en verplicht is de akte te verlijden, waarbij hij ten volle optreedt als openbaar ambtenaar. Wanneer hij daarentegen een onderhandse overeenkomst sluit, handelt hij zoals elke andere juridisch adviseur, gerechtsdeurwaarder of advocaat die, zoals hij, regelmatig ertoe wordt gebracht personen bij te staan bij het redigeren van onderhandse akten.

Wanneer het gaat om een authentieke akte, zijn de partijen verplicht een beroep te doen op een notaris, terwijl zij, bij een onderhandse akte, daartoe geen enkele verplichting hebben.

A.3.2. Subsidiar doet de Ministerraad gelden dat de prejudiciële vraag ontkennend zou moeten worden beantwoord. Hij verwijst eerst naar het arrest van het Hof nr. 137/2001 van 30 oktober 2001. Volgens hem zou het logisch zijn ervan uit te gaan dat, bij een contractuele band tussen de partijen, deze meer aandacht moeten hebben voor de houding van hun medecontractanten, waardoor het dubbele systeem van berekening van de verjaringstermijn geen nut meer heeft, terwijl het niet onredelijk zou zijn aan te nemen dat, bij ontstentenis van een contractuele band, de slachtoffers er langer over kunnen doen voordat zij zich rekenschap geven van de geleden schade maar dat, daartegenover, de termijn om in rechte te treden minder lang is zodra de schade bekend is. Uit die vaststelling zou volgen dat, indien de twee categorieën van slachtoffers verschillend worden behandeld, het verschil in behandeling volkomen gerechtvaardigd zou zijn rekening houdend met de specifieke aard van de geleden schade en met de oorzaak ervan.

A.4. In zijn memorie van wederantwoord voert de appellant voor de verwijzende rechter aan dat men thans vaststelt dat de regelingen inzake contractuele en aquiliaanse aansprakelijkheid steeds duidelijker naar elkaar toegroeien. De Ministerraad zou bijgevolg ongelijk hebben wanneer hij beweert dat de in het geding zijnde categorieën niet vergelijkbaar zijn.

Hij neemt voor het overige de argumentatie over die hij in zijn memorie van antwoord heeft uiteengezet.

- B -

B.1.1. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van het eerste en tweede lid van artikel 2262*bis*, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt :

« § 1. Alle persoonlijke rechtsvorderingen verjaren door verloop van tien jaar.

In afwijking van het eerste lid verjaren alle rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon.

De in het tweede lid vermelde vorderingen verjaren in ieder geval door verloop van twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt, zich heeft voorgedaan ».

B.1.2. Het voor de verwijzende rechter hangende geschil heeft betrekking op een fout die een notaris wordt aangerekend naar aanleiding van het opstellen van een authentieke akte. De in het geding zijnde bepaling dient bijgevolg te worden gelezen in samenhang met artikel 2276*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 2276*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek bepaalt :

« Voor de beroepsaansprakelijkheid van de notarissen gelden de gemeenrechtelijke verjaringstermijnen, behoudens voor de beroepsaansprakelijkheid betreffende de laatste wilsbeschikkingen en de contractuele erfstellingen waarvoor de verjaringstermijn begint te lopen vanaf het overlijden van de betrokkene die de laatste wilsbeschikking of de contractuele erfstelling deed ».

B.1.3. De aansprakelijkheid van de notaris die, op verzoek van zijn cliënt, een onderhandse akte opmaakt die achteraf op zijn kantoor wordt ondertekend, is ten aanzien van die cliënt van contractuele aard (Cass., 23 oktober 2008, *Arr. Cass.*, 2008, nr. 576).

In de interpretatie die de verwijzende rechter aan de voormelde bepalingen geeft, zou de notaris die naar aanleiding van het opstellen van een authentieke akte een fout heeft begaan, daarvoor buitencontractueel aansprakelijk zijn.

De verwijzende rechter stelt het Hof een vraag over het verschil in behandeling dat de in het geding zijnde bepaling zou invoeren tussen cliënten die het slachtoffer zijn van een door hun notaris begane fout, naargelang deze optreedt in het kader van het opstellen van een onderhandse akte of van een authentieke akte. In het eerste geval zou de verjaringstermijn van de vordering tot vergoeding van schade tien jaar zijn, terwijl hij in het tweede geval vijf jaar zou zijn vanaf de dag volgend op die waarop het slachtoffer kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon.

B.2.1. Volgens de Ministerraad zouden de twee categorieën van slachtoffers niet vergelijkbaar zijn. Volgens hem heeft een notaris, wanneer hij een authentieke akte verlijdt, immers geen enkele wilsautonomie en treedt hij op als openbaar ambtenaar. Wanneer hij daarentegen bijdraagt tot het sluiten van een onderhandse overeenkomst, handelt een notaris zoals elke andere juridisch adviseur, door het bijstaan van personen die in geen enkel opzicht verplicht zijn juridisch advies in te winnen voor het opstellen van dergelijke akten.

B.2.2. Hoewel zij zich in objectief verschillende situaties bevinden, zijn de personen die zich het slachtoffer achten van een fout die door een notaris is begaan bij het verlijden van een authentieke akte, en diegenen die zich het slachtoffer achten van een fout die door een notaris is begaan bij het sluiten van een onderhandse akte, niet dermate verschillend dat zij niet vergelijkbaar zouden zijn. Het gaat immers in beide gevallen om personen die worden geconfronteerd met verjaringstermijnen betreffende rechtsvorderingen die als gevolg van schadeverwekkende feiten zijn ontstaan.

B.3. Artikel 2276*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek werd in het Burgerlijk Wetboek ingevoerd bij de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 1999). Terwijl het oorspronkelijke ontwerp bijzondere verjaringstermijnen wilde vastleggen om binnen de logica te blijven van de maatregelen die door de wetgever werden genomen ten gunste van de advocaten en de

deskundigen (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nrs. 1432/1 en 1433/1, pp. 40-41), werd uiteindelijk een nieuwe tekst ingediend door de Regering, via een amendement (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1432/18, p. 40) dat de in de Commissie naar voren gebrachte standpunten moest verwoorden (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1432/19, p. 85). Aldus werd geopteerd voor de gemeenrechtelijke verjaringsregels voor de beroepsaansprakelijkheid van de notarissen.

B.4. Wat die gemeenrechtelijke regels betreft waarnaar het voormelde artikel 2276*quinquies* verwijst, bedroeg de gemeenrechtelijke verjaringstermijn, vóór de inwerkingtreding van de wet van 10 juni 1998 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de verjaring, dertig jaar. Artikel 2262*bis*, § 1, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt, sinds de wijziging ervan bij de voormelde wet, dat persoonlijke rechtsvorderingen verjaren door verloop van tien jaar, met uitzondering van de rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid, die verjaren door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon, waarbij die vorderingen in ieder geval verjaren door verloop van twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt, zich heeft voorgedaan.

B.5. Zoals artikel 1 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt aangeeft, treedt een notaris, wanneer hij een akte of contract verlijdt waaraan partijen de authenticiteit van overheidsakten moeten of willen verlenen, op als openbaar ambtenaar en heeft hij geen enkele autonomie op grond waarvan hij de inhoud van de akte of de prijs ervan kan laten veranderen. De opdracht die een notaris in dat kader volbrengt, verschilt van die van juridisch adviseur.

B.6.1. Bij de hervorming van de voormelde wet van 25 ventôse jaar XI bij de wet van 4 mei 1999, heeft de wetgever niettemin de nadruk willen leggen op de informatieopdracht die een notaris moet vervullen, ook wanneer hij als openbaar ambtenaar optreedt.

Aldus werd artikel 9 van de voormelde wet van 25 ventôse jaar XI gewijzigd, en bepaalt het voortaan, in paragraaf 1 :

« De akten worden verleden voor een of meer notarissen. Behoudens de gevallen waarin is voorzien in de aanstelling van de notaris door de rechtbank, kan elke partij vrij een notaris aanwijzen.

Wanneer een notaris tegenstrijdige belangen of de aanwezigheid van onevenwichtige bedingen vaststelt, vestigt hij hierop de aandacht van de partijen en deelt hen mee dat elke partij de vrije keuze heeft om een andere notaris aan te wijzen of zich te laten bijstaan door een raadsman. De notaris maakt hiervan melding in de notariële akte.

De notaris licht elke partij altijd volledig in over de rechten, verplichtingen en lasten die voortvloeien uit de rechtshandelingen waarbij zij betrokken is en geeft aan alle partijen op onpartijdige wijze raad ».

B.6.2. In de memorie van toelichting bij het wetsontwerp dat ten grondslag lag aan de wet van 4 mei 1999 wordt gepreciseerd dat de minister van Justitie een adviescommissie had ingesteld, belast met het onderzoeken van verschillende kwesties betreffende de inrichting van het notariaat, waaronder de ethiek van het beroep van notaris. Zo werden vier kenmerken beklemtoond :

« 1) De notarissen vervullen een vertrouwensopdracht : ze zijn de onbaatzuchtige en onpartijdige raadgevers van partijen. Ingelicht nopens de economische en menselijke problemen waarmee de partijen zijn geconfronteerd, moet de notaris een overeenkomst nastreven die de wettige belangen van partijen vrijwaart en die een evenwicht bewerkstelligt tussen ieders rechten en plichten, zodat de zwakkeren beveiligd worden tegen rechtsmisbruik en derden geen nadeel wordt berokkend [...].

Die bemiddelende rol speelt de notaris eveneens tussen de Staat en de burgers. Hoewel drager van overheidsgezag, vervult de notaris zijn taak als titularis van een vrij beroep. Het is juist daarom dat de rechtzoekenden op hem een beroep doen : zij wensen hun belangen eerder toe te vertrouwen aan een attente vertegenwoordiger van het algemeen belang, die in alle vrijheid raad geeft, dan aan een louter vertegenwoordiger van de overheid onder administratief gezag. De notaris staat dus op het raakpunt van twee werelden :

- de Staat vindt in het notariaat een gedroomde weg om de wetten doeltreffend te maken;
- de rechtzoekende doet een beroep op de notaris om hem raad te geven en hem te oriënteren wanneer hij met de staatsadministratie moet handelen.

Om al deze redenen dient de notaris in zijn bemiddelende rol onpartijdig te zijn.

2) De notaris staat in voor de juridische kwaliteit, dus voor de geldigheid en de rechtszekerheid van de akten die hij verlijdt of voorbereidt,

Deze taak veronderstelt :

1. dat hij weigert mee te werken aan akten die strijdig zouden zijn met de openbare orde, de goede zeden of gebiedende wetsbepalingen;

2. dat hij zijn akten zuivert van alle bepalingen die aanleiding zouden kunnen geven tot nietigheid of nietigverklaring, ongeacht of de openbare orde geraakt werd of niet;

3. dat hij elke dubbelzinnige of tot onzekere interpretatie aanleiding gevende bepaling vermijdt, dat hij geen belangrijke rechtsvragen onbeantwoord laat en dat hij voor rechtsvragen die in rechtsleer en rechtspraak betwist zijn, een oplossing vindt.

3) De notaris moet ervoor zorgen dat de akten, die hij verlijdt of voorbereidt, de synthese inhouden van alle rechtsregels, hoe menigvuldig en veranderlijk ook, uit het privaatrecht (burgerlijk recht en de daaruit afgeleide rechtstakken), nationaal publiek recht (sociaal, administratief, fiscaal), internationaal privaatrecht, Europees gemeenschapsrecht, intern recht van de gewesten en gemeenschappen.

In materies waarvoor een vacuüm in de wet bestaat, mag de notaris slechts met omzichtigheid handelen doch hij moet ook blijk geven van initiatief. De raadgevende instellingen die het notariaat tot stand heeft gebracht, zijn voor hem in die omstandigheden bijzonder nuttig.

Men mag daarbij niet uit het oog verliezen dat de juridische facetten van de taak van de notaris geen volledig beeld van zijn opdracht geven daar hij tevens dient rekening te houden met de economische, sociale en familiale belangen van partijen.

4) Ook indien partijen zich op het vlak van het privaatrecht zelf verbinden tot het nakomen van wat zij overeenkwamen, toch blijft de notaris hun ' wetgever ', omdat hij de ' wet ' van partijen opstelt en vorm geeft. Hij moet zorgen voor duidelijkheid, juiste keuze van de termen en goede ordening van de teksten.

De bovenal juridische taak van de notaris bestaat evenzeer in het vervullen van deze viervoudige fundamentele opdracht, als in het naleven van de regels die verband houden met de vormvereisten, het verlijden en het bewaren van de akten. Deze juridische taak wordt steeds omvangrijker wegens de stijgende veelvuldigheid en complexiteit van de rechtsregels.

De specifieke rol van de notaris, zijn ' magistratuur ' bij de wording van de ' wet ' van partijen, bestaat in het verzekeren van een dubbele degelijkheid, vormelijk en inhoudelijk, wanneer het authentieke akten betreft en in het waarborgen van inhoudelijke degelijkheid wanneer de notaris meewerkt aan het opstellen van onderhandse overeenkomsten.

Deze ethische gedragsregels zijn de essentie van de opdracht van de notaris. Zijn houding, alsook zijn doen en laten, worden erdoor gedetermineerd » (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nrs. 1432/1 en 1433/1, pp. 4 en 5).

B.7. Zowel uit de wet op het notarisambt als uit haar parlementaire voorbereiding blijkt dat de adviesplicht van een notaris niet verschilt naargelang hij optreedt als openbaar ambtenaar of als juridisch adviseur. Ongeacht de hoedanigheid waarin hij optreedt, is een notaris immers verplicht om zijn opdracht van onderzoek en informatie met eenzelfde objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en onpartijdigheid te vervullen. Zoals ook het

voormelde artikel 9 aantoont, behoort het aanwijzen van een notaris door een persoon die een beroep doet op zijn diensten, tot de keuzevrijheid die wordt geleid door het vertrouwen dat hij in hem stelt, ook wanneer hem een authenticatieopdracht wordt toevertrouwd.

B.8.1. Rekening houdend met de zopas beschreven bijzonderheden van het statuut van notaris, zijn de overwegingen die in de memorie van toelichting van de wet van 10 juni 1998 zijn aangevoerd om het verschil in verjaringstermijn van de contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheidsvorderingen te verantwoorden, niet pertinent om het verschil in behandeling te rechtvaardigen tussen de slachtoffers van een door een notaris begane fout naargelang die fout is begaan bij het verlijden van een authentieke dan wel een onderhandse akte.

Het is niet redelijk verantwoord dat zij beschikken over een verschillende termijn om in rechte te treden terwijl zij, in beide gevallen, een notaris kiezen aan wie zij een opdracht toevertrouwen en terwijl de notaris, zowel in het ene als in het andere geval, blijk moet geven van dezelfde professionele kwaliteiten, waardoor hij beantwoordt aan het vertrouwen dat hem wordt gegeven wegens, meer bepaald, zijn hoedanigheid van openbaar ambtenaar.

B.8.2. In de interpretatie van de verwijzende rechter is de in het geding zijnde bepaling, in samenhang gelezen met artikel 2276*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek, discriminerend in zoverre zij tot gevolg heeft dat de twee categorieën van slachtoffers van een door een notaris begane fout verschillend worden behandeld.

B.9. In die interpretatie dient de prejudiciële vraag bevestigend te worden beantwoord.

B.10. De in het geding zijnde bepaling, in samenhang gelezen met artikel 2276*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek, kan niettemin anders worden geïnterpreteerd. Niets maakt het immers mogelijk uit te sluiten dat, behalve wanneer hij door de rechter wordt aangesteld (Cass., 16 april 2009, *Arr. Cass.*, 2009, nr. 253), de aansprakelijkheid van de notaris ten aanzien van de cliënt die hem belast met het opstellen van een authentieke akte, van contractuele aard is.

B.11. In die interpretatie is het verschil in behandeling onbestaande en dient de prejudiciële vraag ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- In de interpretatie volgens welke verschillende verjaringstermijnen van toepassing zijn op de vordering tot vergoeding van schade die de cliënt van een notaris is berokkend wegens een fout van die laatste naargelang die fout is begaan naar aanleiding van het opstellen van een onderhandse akte of van een authentieke akte, schendt artikel 2262*bis*, § 1, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, in samenhang gelezen met artikel 2276*quinquies* ervan, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

- In de interpretatie volgens welke eenzelfde verjaringstermijn van tien jaar van toepassing is op de vordering tot vergoeding van schade die de cliënt van een notaris is berokkend wegens een fout van die laatste wanneer die fout is begaan naar aanleiding van het opstellen van een onderhandse akte of van een authentieke akte, schendt artikel 2262*bis*, § 1, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, in samenhang gelezen met artikel 2276*quinquies* ervan, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 13 december 2012.

De griffier,

De wnd. voorzitter,

F. Meersschaut

J.-P. Snappe